

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Στο σχέδιο νόμου «Κύρωση του Πρωτοκόλλου 1996 για την τροποποίηση της Σύμβασης για τον περιορισμό της ευθύνης για ναυτικές απαιτήσεις 1976».

ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

1. Το Πρωτόκολλο 1996 για την τροποποίηση της Σύμβασης για τον περιορισμό της ευθύνης για ναυτικές απαιτήσεις 1976 υπογράφηκε στο Λονδίνο στις 2 Μαΐου 1996.

2. Με το προαναφερθέν Πρωτόκολλο τροποποιείται η διεθνής σύμβαση για τον περιορισμό της ευθύνης για ναυτικές απαιτήσεις που υπογράφηκε στο Λονδίνο στις 19 Νοεμβρίου 1976 και την οποία έχει επικυρώσει η χώρα μας με τον Ν. 1923/1991 (ΦΕΚ 13 Α'/14-2-1991). Το εν λόγω Πρωτόκολλο, που έχει τεθεί διεθνώς σε ισχύ στις 13 Μαΐου 2004, είχε στις 30-11-2006 είκοσι τρία Κράτη ως συμβαλλόμενα μέρη και δεν έχει επικυρωθεί από την Ελλάδα.

3. Οι λόγοι που επιβάλλουν την κύρωση του «Πρωτοκόλλου 1996 για την τροποποίηση της Σύμβασης για τον περιορισμό της ευθύνης για ναυτικές απαιτήσεις 1976» είναι:

α) Με την κύρωση του Πρωτοκόλλου η χώρα μας προσαρμόζεται στα διεθνώς ισχύοντα στον τομέα του περιορισμού της ευθύνης για ναυτικές απαιτήσεις.

β) Το Κοινοτικό κεκτημένο (Οδηγία του 2004/35/EK για την περιβαλλοντική ευθύνη) έχει προσωρινά εξαιρέσει τις ναυτιλιακές μεταφορές από το καθεστώς της απεριόριστης ευθύνης για ζημιές του περιβάλλοντος και για δαπάνες αποκατάστασής του λόγω της υπάρξεως αριθμού Διεθνών Συμβάσεων (μεταξύ των οποίων η Σύμβαση LLMC 1976 όπως τροποποιείται από το παρόν Πρωτόκολλο) που εξασφαλίζουν ένα αξιόπιστο σύστημα παροχής άμεσων και επαρκών αποζημιώσεων για συναφείς απαιτήσεις. Δεδομένου όμως ότι οι διατάξεις της εν λόγω Οδηγίας περιέχουν ρήτρα αναθεώρησης και επανεξέτασης της εν λόγω εξαίρεσης για την περίπτωση που διαπιστωθεί ότι τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν την έχουν κυρώσει, είναι προφανές ότι η κύρωση του Πρωτοκόλλου εξασφαλίζει την διατήρηση του πιο πάνω καθεστώτος.

γ) Η περαιτέρω καθυστέρηση της κύρωσης του Πρωτοκόλλου θα θέσει την χώρα μας σε απομόνωση και θα έχει αρνητικό αντίκτυπο στα συμφέροντά της (οικονομικά και πολιτικά), ενώ παράλληλα ενδέχεται να τεθεί εκ νέου το θέμα κατάργησης του περιορισμού της ευθύνης και θέσπισης απεριόριστου ευθύνης για τα πλοία των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η ναυτιλιακή δραστηριότητα ως μια κατεξοχήν διεθνής δραστηριότητα είναι απαραίτητο να διέπεται από ρυθμίσεις παγκόσμιας αποδοχής και εφαρμογής και όχι από ρυθμίσεις περιφερειακού χαρακτήρα και περιορισμένης γεωγραφικής εφαρμογής.

δ) Επίσης, μέχρι σήμερα εννέα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ην. Βασίλειο, Γερμανία, Ισπανία, Δανία, Σουηδία, Φινλανδία, Μάλτα, Κύπρος, Λουξεμβούργο), η Βουλγαρία (πλήρες μέλος ΕΕ από 1-1-2007) και η Νορβηγία (μέλος ΕΟΧ-ΕΖΕΣ που συμμετέχει ενεργά στις διαβουλεύσεις εντός ΕΕ) έχουν κυρώσει το Πρωτόκολλο, συμβάλλοντας έτσι στη διασφάλιση της περαιτέρω διατήρησης του διεθνούς συστήματος ασφάλισης της απεριόριστης ευθύνης με οικονομικά ορθολογικούς όρους.

ε) Με την κύρωση του Πρωτοκόλλου αυξάνεται το διεθνές κύρος της χώρας μας, που είναι από τα ιδρυτικά μέλη του Διεθνούς Ναυτιλιακού Οργανισμού και παραδοσιακά ενσωματώνει το κεκτημένο του Οργανισμού στην εσωτερική έννομη τάξη. Προβλέπεται επίσης ότι θα ευνοηθεί ο κλάδος των διεθνών θαλασσίων μεταφορών αφού με την κύρωση του Πρωτοκόλλου θα παρέχεται μεγαλύτερη ασφάλεια δικαίου. Ταυτόχρονα, θα δίδεται η δυνατότητα εξασφάλισης επαρκών αποζημιώσεων λόγω ναυτικών απαιτήσεων και στο εσωτερικό της επικράτειας.

4. Οι βασικές τροποποιήσεις που επέρχονται με το υπό εξέταση Πρωτόκολλο αφορούν την σημαντική αύξηση των γενικών ορίων ευθύνης για απώλεια ζωής, σωματική βλάβη ή άλλη απαίτηση και του ορίου ευθύνης για απαιτήσεις επιβατών καθώς και την θέσπιση διαδικασίας «σιωπηρής αποδοχής» τροποποιήσεων που αφορούν περαιτέρω αύξηση των ορίων ευθύνης που προβλέπει το υπό εξέταση Πρωτόκολλο.

5. Άλλες τροποποιήσεις που εισάγονται με το Πρωτόκολλο 1996 αφορούν θέσπιση δικαιώματος σε κάθε συμβαλλόμενο Κράτος να καθορίσει όριο ευθύνης για απαιτήσεις επιβατών ανώτερο από εκείνο που προβλέπεται στις οικείες διατάξεις του Πρωτοκόλλου. Επίσης, δίνεται η δυνατότητα στα συμβαλλόμενα Κράτη να εξαιρέσουν απαιτήσεις για βλάβη υπό την έννοια της Διεθνούς Σύμβασης για την Ευθύνη και Αποζημίωση σε σχέση με τη μεταφορά Επικινδύνων και Επιβλαβών Ουσιών δια Θαλάσσης 1996 και οιασδήποτε τροποποίησης ή πρωτοκόλλου αυτής.

6. Τα επιμέρους άρθρα του Πρωτοκόλλου 1996 προβλέπουν, ειδικότερα, τα εξής:

Άρθρο 1

Δίδονται οι ορισμοί των όρων «Σύμβαση», «Οργανισμός» και «Γενικός Γραμματέας».

Άρθρο 2

Τροποποιεί το άρθρο 3, υποπαράγραφο (α) της Σύμβασης και εξαιρεί από τον περιορισμό της ευθύνης εκείνες τις απαιτήσεις που προβλέπονται στο άρθρο 14 της διεθνούς σύμβασης για την επιθαλάσσια αρωγή 1989 (κυρώθηκε από την Ελλάδα με τον Ν. 2391/1996 (ΦΕΚ 55Α/21-3-1996) και αφορούν την ειδική αποζημίωση που δικαιούται ο αρωγός ο οποίος, μολονότι διέσωσε πλοίο ή/και φορτίο και απέτρεψε ή περιόρισε βλάβη στο περιβάλλον, δεν έλαβε την αμοιβή που προβλέπεται από το άρθρο 13 της προαναφερθείσας σύμβασης.

Άρθρο 3

Αντικαθιστά το άρθρο 6, παράγραφο 1 της Σύμβασης και αυξάνει τα γενικά όρια ευθύνης σχετικά με απαιτήσεις για απώλεια ζωής, σωματική βλάβη ή οποιαδήποτε άλλη απαίτηση. Περαιτέρω, τροποποιεί τις πρώτες τρεις κατηγορίες πλοίων μετατρέποντας το εύρος των χωρητικότητών τους.

Άρθρο 4

Αντικαθιστά το άρθρο 7, παράγραφο 1 της Σύμβασης και αυξάνει τα όρια ευθύνης σχετικά με απαιτήσεις για απώλεια ζωής ή σωματική βλάβη ειδικά σε επιβάτες που είτε μεταφέρονται με πλοίο είτε συνοδεύουν οχήματα ή ζώα που μεταφέρονται με πλοίο. Επισημαίνεται ότι τα εν λόγω όρια ευθύνης για επιβάτες ρυθμίζονται από την διεθνή σύμβαση περί μεταφοράς επιβατών και των αποσκευών τους δια θαλάσσης 1974, η οποία, όπως τροποποιήθηκε με το Πρωτόκολλο 2002, καθορίζει ελάχιστο όριο αντικειμενικής ευθύνης του μεταφορέα για απώλεια ζωής ή σωματική βλάβη ποσό αντίστοιχο των 250.000 Ειδικών Τραβηχτικών Δικαιωμάτων (ΕΤΔ), σε αντίθεση με το υπό εξέταση Πρωτόκολλο στο οποίο το ελάχιστο όριο ευθύνης καθορίστηκε στις 175.000 ΕΤΔ. Συνεπώς, η Ελλάδα δύναται να κάνει χρήση

της δυνατότητας που παρέχεται με το άρθρο 15 παράγραφος 3α (βλ. κατωτέρω άρθρο 6) και να ενημερώσει τον Γενικό Γραμματέα του Διεθνούς Ναυτιλιακού Οργανισμού ότι με εθνική νομοθεσία, ή με τον κυρωτικό Νόμο του Πρωτοκόλλου 2002, εφόσον αποφασιστεί, θα καθορίσει για τις συγκεκριμένες απαιτήσεις είτε ίδια όρια ευθύνης ανώτερα σε κάθε περίπτωση των προβλεπομένων στο Πρωτόκολλο 1996, είτε εκείνα που προβλέπονται στην Δ.Σ. Αθηνών 1974, όπως αυτή τροποποιήθηκε με το Πρωτόκολλο του 2002.

Άρθρο 5

Αντικαθιστά το άρθρο 8, παράγραφο 2 της Σύμβασης και αυξάνει τα γενικά όρια ευθύνης σχετικά με απαιτήσεις για απώλεια ζωής, σωματική βλάβη ή οποιαδήποτε άλλη απαίτηση καθώς και το όριο για απαιτήσεις επιβατών όσον αφορά εκείνα τα Κράτη που συμβάλλονται με το Πρωτόκολλο αυτό αλλά δεν είναι μέλη του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου και, ως εκ τούτου, δεν είναι δυνατή η χρήση των ΕΤΔ ως μονάδα υπολογισμού των ορίων ευθύνης που προβλέπουν οι διατάξεις του.

Άρθρο 6

Προσθέτει στο άρθρο 15 της Σύμβασης νέα παράγραφο 3α με την οποία δίδεται η δυνατότητα σε κάθε συμβαλλόμενο Κράτος να ρυθμίσει με ειδικές διατάξεις της εσωτερικής του νομοθεσίας το σύστημα περιορισμού ευθύνης που θα εφαρμόζεται σε απαιτήσεις για απώλεια ζωής ή σωματική βλάβη σε επιβάτες ενός πλοίου με την προϋπόθεση ότι το όριο ευθύνης δεν θα είναι κατώτερο αυτού που προβλέπεται από την παράγραφο 1 του άρθρου 7 της Σύμβασης, όπως αυτό τροποποιήθηκε με το Πρωτόκολλο 1996. Περαιτέρω, σε όσα Κράτη κάνουν χρήση αυτής της δυνατότητας επιβάλλει την υποχρέωση ενημέρωσης του Γενικού Γραμματέα του Οργανισμού.

Άρθρο 7

Αντικαθιστά το άρθρο 18, παράγραφο 1 της Σύμβασης παρέχοντας σε κάθε συμβαλλόμενο Κράτος την δυνατότητα να εξαιρεί από τη Σύμβαση απαιτήσεις για βλάβη υπό την έννοια της Διεθνούς Σύμβασης για την Ευθύνη και Αποζημίωση σε σχέση με τη μεταφορά Επικινδύνων και Επιβλαβών Ουσιών δια Θαλάσσης 1996 και οιασδήποτε τροποποίησης ή πρωτοκόλλου. Σημειώνεται ότι, σε όσα Κράτη κάνουν χρήση αυτής της δυνατότητας επιβάλλεται η υποχρέωση ενημέρωσης του Γενικού Γραμματέα του Οργανισμού.

Άρθρο 8

Εισάγει τις διαδικασίες τροποποίησης των ορίων που τίθενται με τα άρθρα 6§1, 7§1 και 8§2 του Πρωτοκόλλου. Ειδικότερα, ορίζει ότι τουλάχιστον τα μισά συμβαλλόμενα Κράτη του Πρωτοκόλλου μπορούν να υποβάλλουν αίτημα τροποποίησης που θα διαβιβάζεται στον Γενικό Γραμματέα του Οργανισμού ο οποίος θα το διαβιβάζει μετά την πάροδο τουλάχιστον έξι μηνών στη Νομική Επιτροπή του Οργανισμού για εξέταση. Στις εργασίες της Νομικής Επιτροπής που αφορούν την εξέταση και υιοθέτηση των ως άνω προταθέντων τροποποιήσεων μπορούν να συμμετάσχουν όλα τα συμβαλλόμενα μέρη της Σύμβασης όπως αυτή τροποποιείται με το παρόν Πρωτόκολλο, ανεξάρτητα αν είναι μέλη του Οργανισμού. Για την υιοθέτηση των τροποποιήσεων απαιτείται πλειοψηφία δύο τρίτων των παρόντων και δικαιούμενων ψήφο συμβαλλομένων μερών της Σύμβασης, όπως αυτή τροποποιείται με το παρόν Πρωτόκολλο, ενώ απαρτία συντελείται με την παρουσία τουλάχιστον των μισών συμβαλλομένων μερών κατά την ψηφοφορία. Κατά την εξέταση προτάσεων τροποποίησης των ορίων ευθύνης, η Νομική Επιτροπή θα λαμβάνει υπόψη την εμπειρία που αποκτάται από την ανάλυση των συναφών προς τη Σύμβαση περιστατικών, όπως π.χ. τα μεγέθη των ζημιών, τις μεταβολές των αξιών των νομισμάτων και τις συνέπειες των τροποποιήσεων στο κόστος της ασφάλισης. Προτάσεις για αύξηση των ορίων ευθύνης θα εξετάζονται μετά την πάροδο πέντε τουλάχιστον ετών από την θέση σε υπογραφή του Πρωτοκόλλου ή από την έναρξη

ισχύος προγενέστερης τροποποίησης και δεν θα υπερβαίνει σε ποσοστό το 6% ανατοκίζόμενο ετησίως. Σε κάθε περίπτωση, η αύξηση δεν θα μπορεί να ξεπεράσει το τριπλάσιο του ορίου που τίθεται από το παρόν Πρωτόκολλο. Περαιτέρω, εισάγεται διαδικασία σιωπηρής αποδοχής των κατά τα παραπάνω υιοθετηθέντων τροποποιήσεων, βάσει της οποίας οι τροποποιήσεις θεωρούνται αποδεκτές εάν εντός 18 μηνών από την υιοθέτησή τους το ένα τέταρτο τουλάχιστον των μερών της Σύμβασης, όπως τροποποιήθηκε από το παρόν Πρωτόκολλο, δεν θα έχουν ανακοινώσει ότι δεν αποδέχονται τις εν λόγω τροποποιήσεις. Η έναρξη ισχύος των παραπάνω τροποποιήσεων θα γίνεται μετά από δεκαοχτώ μήνες από την αποδοχή τους. Τα συμβαλλόμενα μέρη που δεν αποδέχονται τις ανωτέρω τροποποιήσεις δικαιούνται να το ανακοινώσουν εντός έξι μηνών από την έναρξη ισχύος τους. Όταν ένα Κράτος γίνεται συμβαλλόμενο μέρος κατά την διάρκεια της δεκαοκτάμηνης περιόδου αποδοχής μιας τροποποίησης, θα δεσμεύεται απ' αυτήν όταν αυτή θα τεθεί σε ισχύ.

Άρθρο 9

Ορίζει ότι για τα συμβαλλόμενα μέρη του Πρωτοκόλλου τα κείμενα της Σύμβασης και του Πρωτοκόλλου νοούνται ως ενιαίο κείμενο. Περαιτέρω, ορίζει ότι τα Κράτη που είναι συμβαλλόμενα μέρη του Πρωτοκόλλου και όχι της Σύμβασης, θα δεσμεύονται έναντι άλλων Κρατών που έχουν συμβληθεί στο παρόν Πρωτόκολλο μόνον από εκείνες τις διατάξεις της Σύμβασης που τροποποιούνται από το παρόν Πρωτόκολλο, ενώ έναντι άλλων Κρατών που έχουν συμβληθεί μόνον στη Σύμβαση δεν θα δεσμεύονται από τις διατάξεις αυτής. Προβλέπει, επίσης, ότι η τροποποιημένη Σύμβαση θα εφαρμόζεται σε κάθε συμβαλλόμενο μέρος ξεχωριστά από την ημερομηνία έναρξης ισχύος για το συγκεκριμένο μέρος και για απαιτήσεις που δημιουργούνται μετά την ημερομηνία αυτή. Ορίζει, τέλος, ότι οι διατάξεις του Πρωτοκόλλου αυτού δεν θίγουν τις υποχρεώσεις ενός Κράτους που είναι μέρος αμφοτέρων Σύμβασης και Πρωτοκόλλου έναντι ενός Κράτους που είναι μέρος μόνον της Σύμβασης.

Άρθρο 10

Καθορίζει τα της υπογραφής, επικύρωσης, αποδοχής, έγκρισης και προσχώρησης Κρατών στο παρόν Πρωτόκολλο.

Άρθρο 11

Καθορίζει τις προϋποθέσεις έναρξης ισχύος του παρόντος Πρωτοκόλλου. Επισημαίνεται ότι το Πρωτόκολλο άρχισε να ισχύει στις 13 Μαΐου 2004. Για την Ελλάδα θα αρχίσει να ισχύει ενενήντα μέρες μετά από την κατάθεση του οργάνου επικύρωσης από τη χώρα μας στο Γενικό Γραμματέα του Οργανισμού.

Άρθρο 12

Καθορίζει τα της καταγγελίας του Πρωτοκόλλου. Κάθε καταγγελία μπορεί να γίνει οποτεδήποτε μετά την έναρξη ισχύος του Πρωτοκόλλου για το καταγγέλον Κράτος και θα παράγει αποτελέσματα μετά την πάροδο δώδεκα τουλάχιστον μηνών από την κατάθεσή της στο Γενικό Γραμματέα του Οργανισμού, ενώ μεταξύ των συμβαλλομένων μερών του Πρωτοκόλλου κάθε καταγγελία του Πρωτοκόλλου θα θεωρείται και ως καταγγελία της Σύμβασης.

Άρθρο 13

Καθορίζει τις διαδικασίες αναθεώρησης και τροποποίησης του Πρωτοκόλλου.

Άρθρο 14

Ορίζει ως θεματοφύλακα του Πρωτοκόλλου τον Γενικό Γραμματέα του Οργανισμού και τις ενέργειες που αυτός θα προβαίνει αναφορικά με την ενημέρωση των συμβαλλομένων μερών του και του Γενικού Γραμματέα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών.

Άρθρο 15

Αναφέρει τις γλώσσες στις οποίες συντάχθηκαν τα πρωτότυπα κείμενα του Πρωτοκόλλου, τα οποία θεωρούνται εξίσου αυθεντικά.

7. Με την κύρωση του παρόντος Πρωτοκόλλου τροποποιείται ο Ν. 1923/1991 (ΦΕΚ 13 Α'/14-2-1991) και ο Ν. 2881/2001(ΦΕΚ 16 Α'/6-2-2001). Επισυνάπτεται πίνακας τροποποιουμένων διατάξεων.

8. Με την κύρωση και εφαρμογή του παρόντος Πρωτοκόλλου δεν προκαλείται επιβάρυνση στον Κρατικό Προϋπολογισμό.

9. Για τη νομοθετική ρύθμιση των ανωτέρω, υποβάλλεται στην Ολομέλεια της Βουλής συνημμένα το σχέδιο νόμου για την «Κύρωση του Πρωτοκόλλου 1996 για την τροποποίηση της Σύμβασης για τον περιορισμό της ευθύνης για ναυτικές απαιτήσεις 1976», μετά του κειμένου του στην αγγλική και της μετάφρασης αυτού στην ελληνική γλώσσα.

Αθήνα, 22 / 9 / 2007 2008

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

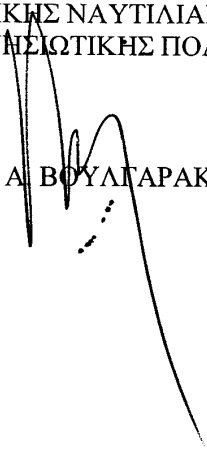

ΝΤΟΡΑ ΜΠΙΑΚΟΓΙΑΝΝΗ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

ΣΩΤΗΡΗΣ ΧΑΤΖΗΓΑΚΗΣ

ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ
ΑΙΓΑΙΟΥ ΚΑΙ ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α. ΒΟΥΛΓΑΡΑΚΗΣ